

Hospodaření Populárně

JAK KRAJ ZÍSKÁVÁ PENÍZE? ♦ CO PŘESNĚ ZA NĚ POŘÍDÍ? ♦ JAK TO POMŮŽE LIDEM? ♦ LÉKAŘSKÁ PÉČE JAKO VÍTĚZSTVÍ ZDRAVÉHO ROZUMU V REGIONECH!

Dlouhou diskusi je možno vést na téma, jak se má správně hospodařit. Úroveň a délka diskuse může být dána úhly pohledu, prostřednictvím kterých chceme hospodaření hodnotit. V této souvislosti mohou být vzaty v potaz i další otázky, jako jsou jak hospodařit spravedlivě či jak hospodařit efektivně a podobně. Hospodaření není nic jiného než souhrn ekonomických

činností, jako je plánování, organizace, výroba, prodej či investování. Jednoduchou odpověď na položenou otázku je potřeba populárně vysvětlit, oč se v terminologii jako takové jedná.

Slovo ekonomie (z řeckého oikos – dům, nomos – řídit) znamenalo původně vedení domácnosti. Člověk logicky uvažující a nepřehlížející souvislosti kolem sebe nemával s vedením domácnosti problém. Vedením zdravým selským rozumem dokázal mnohé řídit a předvídat.

Postupem doby se z ekonomie stala společenská věda zabývající se nejobecnějšími souvislostmi ze života společnosti.

Krajský rozpočet je stejně jako v letech předchozích vyrovnaný. Jeho rovnováha je založena na dané výši předpokládaných příjmů na straně jedné a známých potřebách v výdajových

financí na straně druhé. V dalších textech je uvedeno, o jaké příjmy a výdaje se jedná. Jsou to položky schváleného rozpočtu kraje pro rok 2006. Vedle známých skutečností je nutno v blízké budoucnosti očekávat větší potřebu financí než je ve schváleném rozpočtu.

Jedná se o peníze na evropské projekty. Nejde o nic jiného, než o jakési předfinancování akcí, na které kraj po splnění všech dohodnutých podmínek dostane peníze od Evropské unie zpět. V České republice je to známá praxe. Na dobu, po kterou budeme například stavět, použijeme jednak prostředky schované v rezervách kraje, ale také peníze zapůjčené.

V současné době vrcholí přípravy, díky kterým bude známo, kolik finančních prostředků si bude muset kraj půjčit pro jednotlivá léta příštího plánovacího období Evropské unie, let 2007–2013. Stejně tak jsou porovnávány a vyhodnocovány podmínky bankovních ústavů, od kterých si kraj peníze z největší pravděpodobnosti půjčí.

Věřme, že hospodaření kraje Vysočina nebude výší zapůjčených finančních prostředků ohroženo a bude tak vedeno ku prospěchu kraje a jeho občanů.

Miroslav Houška
člen rady kraje pro majetek a finance

Kraj Vysočina

Venkovský region

Na Vysočině je 704 obcí z celkových 6248 v celé republice. Do našeho kraje tak patří bezmála 12 procent českých sídel, což jej řadí na druhé místo v počtu obcí mezi 14 regiony.

Rozsáhlé území

Velikostí je náš kraj pátý největší v republice. Jeho rozloha je 6795 km², což je asi devět procent z rozlohy Česka, která je 78.869 km².

Podhorský charakter

Vysočina je typická svými terénními zvláštnostmi a také kvůli nim má poměrně řídké osídlení. Hustotou obyvatel se řadí na 11. místo. K letošnímu prvnímu lednu v našem kraji žilo 510.114 obyvatel, tedy pět procent z 10.220.557 obyvatel Česka.

Mladý kraj

Průměrný věk obyvatele Vysočiny byl k prvnímu lednu 39,2 let, průměrný věk Čecha 39,8 let. Vysočině patří v kategorii nejnižší průměrný věk páté místo.

Nižší nezaměstnanost

Zatímco v České republice byla v únoru 2006 míra nezaměstnanosti 9,06 procenta, na Vysočině bylo toto číslo 8,58 procenta.

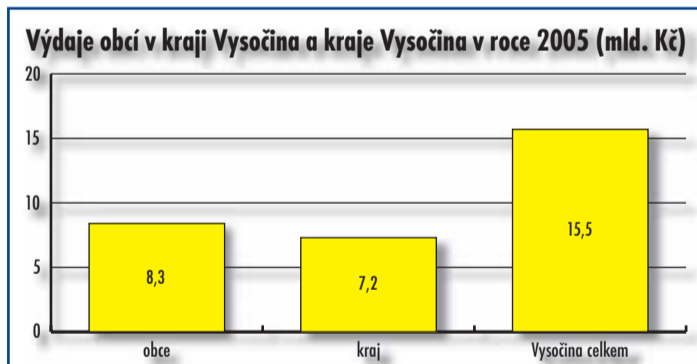
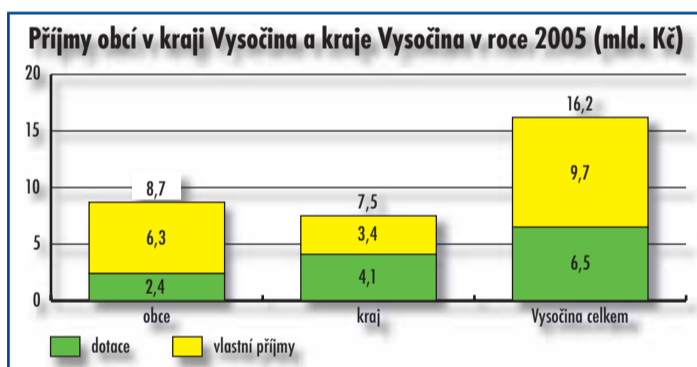
Rychle rostoucí HDP

V roce 2004 rostl HDP na Vysočině o 5,5 procenta, to znamená druhý nejvyšší růst mezi českými regiony.

Zdroj: ČSÚ, MPSV

CELKOVÉ PŘÍJMY A VÝDAJE SAMOSPRÁV NA VYSOČINĚ V ROCE 2005

Kraje a obce se stále snaží rozhodovat o svých příjmech samostatněji, než chce stát

Hlavními příjmy samosprávných celků, tedy zejména obcí a krajů, jsou příjmy daňové. Tedy daně, které vybere stát a pak jejich část podle nějakého klíče přerozděluje mezi kraje a obce. Tímto přerozdělováním se zabývá zákon o rozpočtovém určení daní a není bez zajímavosti, že se o jeho podobě stále vedou diskuse.

Kromě toho, že současná praxe v přerozdělování nutí obce a města vymýšlet různé klíčky, jak dosáhnout na kýžený počet obyvatel – naposledy si to pamatujeme z předvánoční Jihlavy – ponechává také obrovské pravomoci na úřednicích v Praze. Jasně je to vidět například z grafu o příjmech. Větší část rozpočtu kraje tvoří dotace. To jsou peníze, o kterých úředníci v Praze předem určí, na co přesně je má kraj použít a pak až je na Vysočinu pošlou. Důsledkem je, že

i když kraj dobře hospodaří a mohl by si dovolit dát například více peněz na opravy silnic a na školy, nemůže to udělat, protože by porušil pražská nařízení. Musí tedy složitě žádat centrum o povolení změny. To ale není všechno. Takové řízení z centra také znamená, že vůbec nezáleží na tom, kolik se skutečně v kraji vybere daní. Kdyby neměly samy kraje zájem na tom, aby se jejich území ekonomicky rozvíjela, takové centralistické plánování by je příliš nemotivovalo. Není to přitom žádný složitý a vzdálený ekonomický problém. Asi polovinu dotací pro Vysočinu tvoří peníze na mzdy učitelům. Ačkoliv stát předal školy krajům a nechal na nich veškerou odpovědnost za jejich provoz, peníze na mzdy si nechal a přiděluje je právě jako dotaci. Konečným důsledkem je jediné to, že učitelé na Vysočině nemohou od kraje dostat větší výplatu.

Zastupitelé jednají o krajském rozpočtu.

STRUKTURA ROZPOČTU KRAJE VYSOČINA PRO ROK 2006

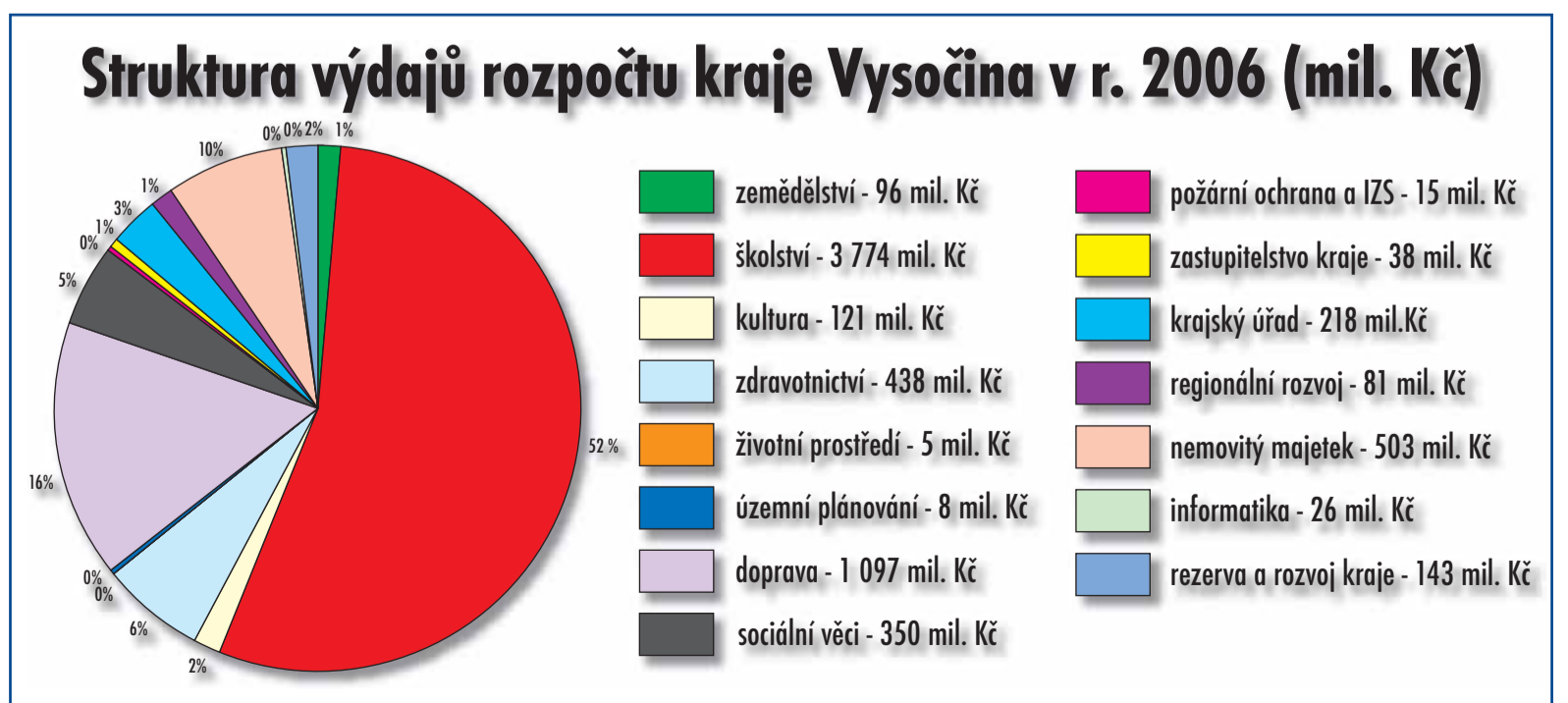
Ani letos nezatěžuje krajský rozpočet dluh, i když potřebné výdaje stále narůstají

Největším výdajem krajského rozpočtu je školství. Má to ale malý háček.

Drtivou většinu představují výdaje na mzdy a o těch kraj nijak nerozhoduje. Ačkoliv se o střední školy starají kraje a o základní školy obce, v Praze zůstal obrovský aparát ministerstva školství a ponechal si pravomoc rozhodovat o platech. Krajům tak přijde dotace, kterou pouze přepošlou školám. Faktický krajský rozpočet, o kterém může být tak řeč, je tedy zhruba poloviční. Je to důsledek reformy veřejné správy v uplynulých letech. Vznikly kraje, obce dostaly posílené povinnosti, v Praze ale zůstaly obrovské centrální úřady, které se zbavily práce a hledají pro sebe novou.

Na první pohled je zřejmý hlavní rozdíl mezi hospodařením krajů, obcí a státu. Je to deficit, neboli dluh. Také letos Vysočina hospodaří bez toho, aby si kraj vzal jakýkoliv úvěr. Zodpovědné samosprávné celky totiž netvoří nesplacitelné dluhy. Samozřejmě, že si úvěry berou, zejména na investice, které by ze svého rozpočtu nezaplátily. Snaží se ale vždy vytvořit takové podmínky, aby byly schopny úvěr zase splatit, pokud možno v jednom volebním období.

Oproti tomu existuje astronomický státní dluh, který každým rokem narůstá.

VÝDAJE V JEDNOTLIVÝCH ODVĚTVÁCH

Na rozpočtu kraje jsou závislé školy, sociální ústavy, nemocnice i neziskovky

Kraje vznikly jako samosprávná území. Jak z názvu vyplývá, samy spravují veřejné věci. Nespravují je přitom žádní anonymní úředníci, ale především lidé, kteří každé čtyři roky vzejdou z voleb.

Krajský rozpočet schvaluje zastupitelstvo každý rok. Jsou v něm peníze na provoz krajských organizací, tedy škol, muzeí, sociálních zařízení, na údržbu silnic, investice v nemocnicích a podobně. Peníze kraj také vynakládá na rozvoj turistického ruchu, propagaci kraje nebo pomoc dobrovolným neziskovým organizacím. Důležitou činností kraje je organizace získávání evropských dotací pro žadatele, i pro kraj samotný.

V takzvané přenesené působnosti vykonává kraj některé pravomoci státu. Mezi ně patří například rozdělování některých státních dotací obcím či někte-

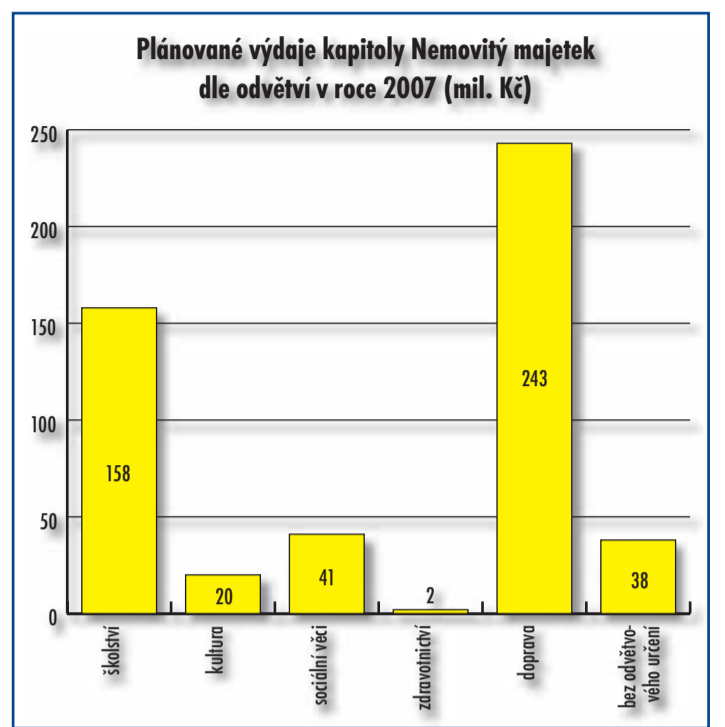
rá správní řízení. Stát sice také své činnosti krajům platí, nikdy ne ale tolik, co skutečně stojí. Takových činností přibývá a kraje na ně musí ukrajovat stále více peněz ze svých rozpočtů. Prakticky tak pražské centrum dotují dalšími penězi. S podobným přístupem státu se potýka-

ji i obce, včetně těch nejmenších. Tento systém přitom není úplně špatný, jednak je levnější, než kdyby takové činnosti vykonávaly státní organizace a také o věcech v krajích a obcích rozhodují kraje a obce. Problém je pouze v čím dál častějším ocesávání plateb ze strany státu.

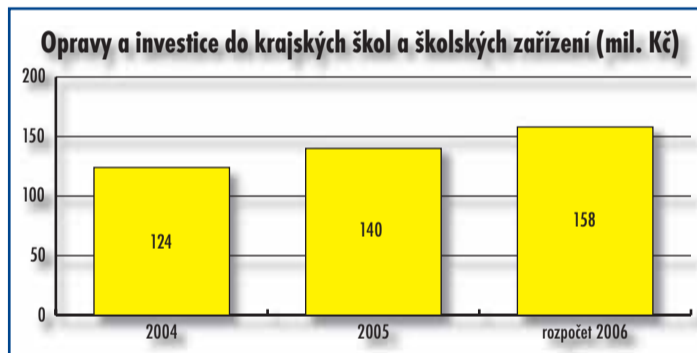
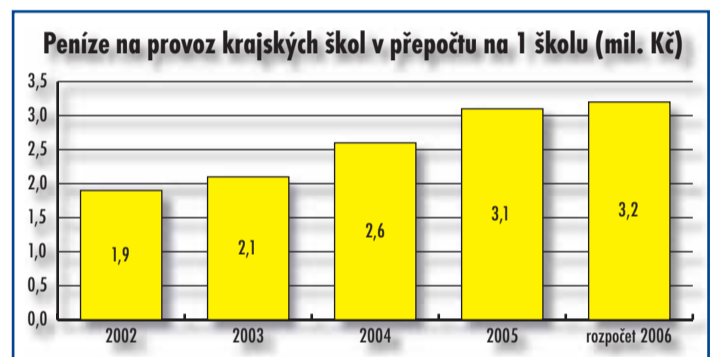
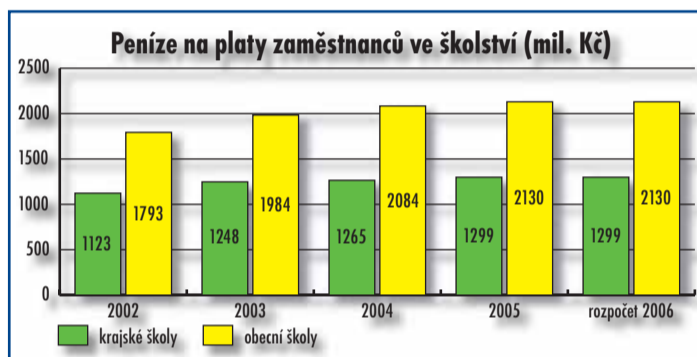
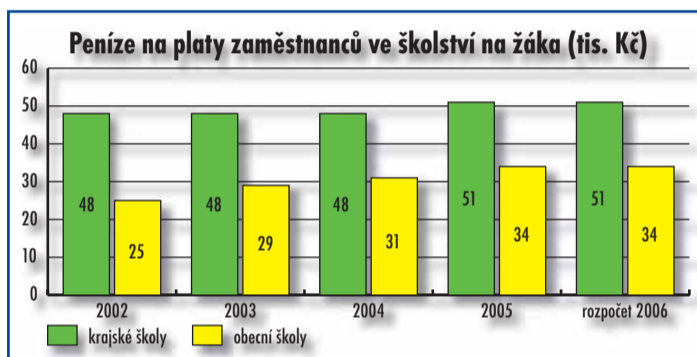
Příspěvkové organizace kraje Vysočina

Kraj Vysočina dnes zřizuje 172 příspěvkových organizací v pěti oblastech: spravuje školy a školská zařízení (122), zdravotnická zařízení (12), sociální služby (23), kulturní zařízení (10) a správy a údržby silnic (5). Těmto organizacím také poskytuje peníze.

Pouze nemocnice jsou financovány jinak. Jejich největšími příjmy jsou platby od zdravotních pojišťoven. Přitom ale systém zdravotnictví má plně v rukou stát a kraje nemohou děnit ve svých nemocnicích příliš ovlivňovat. Podařilo se jim pouze nemocnice zachránit od krachu a nyní bezmocně sledují, jak ministerstvo zdravotnictví opět nastavuje celý systém tak, že nemocnice znovu začnou vytvářet obrovské dluhy.

Školství: Síť středních škol už je stabilní, o platy se bojuje s ministerstvem

Kraje už několik let upozorňují na fakt, že platy ve školství by mohly výrazněji růst. Stalo by se tak ale pouze v případě, že by se tyto peníze staly jejich daňovými příjmy. Problém je totiž v tom, že o platech ve školství rozhodují ministerští úředníci v Praze. Ti sice stanoví tabul-

kové tarify, až ale dojde k faktickému placení, na školy pošlou méně peněz, než je třeba. Ředitelé škol pak logicky navýší povinnou část mzdy, ale tu nepovinnou, nadtarifní, sníží, protože na ni zkrátka nemají. Nemohou tak odlišit dobrého pracovníka od horšího a pedagogové na výplatních páskách nějaké

zvýšení ani nepoznají. Jestliže by ale platy ve školství byly daňovým příjmem kraje, stalo by se jediné. Daňové příjmy se totiž každý rok mírně zvyšují. Automaticky by se tak zvyšovala i tato částka a ředitelé by tak na vyšší mzdy měli peníze a nemuseli by celou věc řešit například snižováním osobních příplat-

ků. Školství představuje největší část krajského rozpočtu. Kraje totiž zřizují střední školy a další školská zařízení a těch je na jejich území hodně. Přitom tuto síť nedostaly v dobrém stavu. Stát neprozíral, že povoloval nové studijní a učební obory, a to i přes to, že bylo zřejmé, že počty dětí budou v budouc-

nosti klesat. Takovou přebujelou síť pak obcím a krajům předal. Kraje tedy musely některé školy sloučit a navíc se pokusit najít soulad mezi potřebami zaměstnavatelů a skutečně otevřenými obory. To samozřejmě nebyl bezbolestný proces, viníkem ale bylo ministerstvo školství. Dnes už jsou sítě střed-

ních i základních škol v regionech v podstatě stabilizované, ministerstvo školství, které už ale nezřizuje ani jedinou z těchto škol, se stále pokouší celou soustavu ovlivňovat. Posledním pokusem je například veřejné prohlášení o navýšení počtu gymnázií, které znepokojilo kraje i gymnázia samotná.

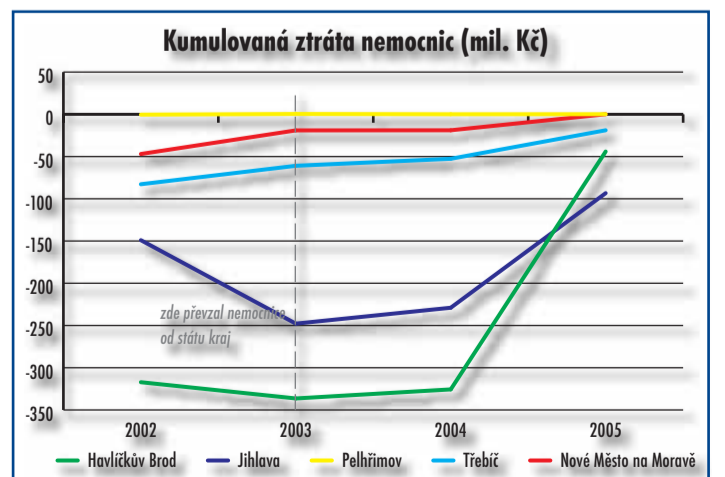
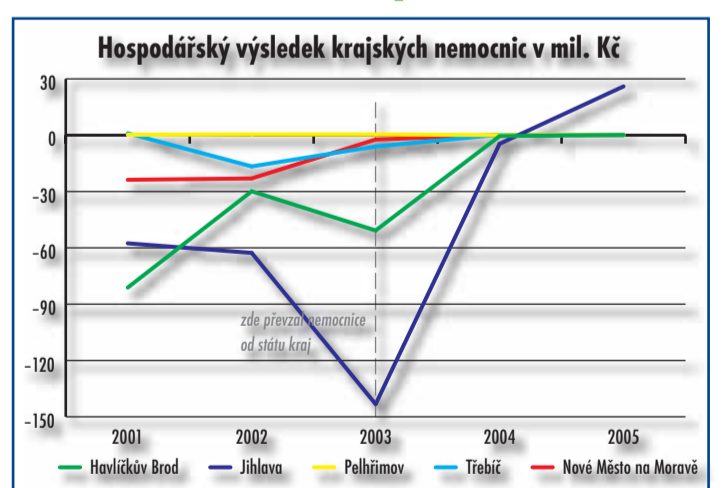
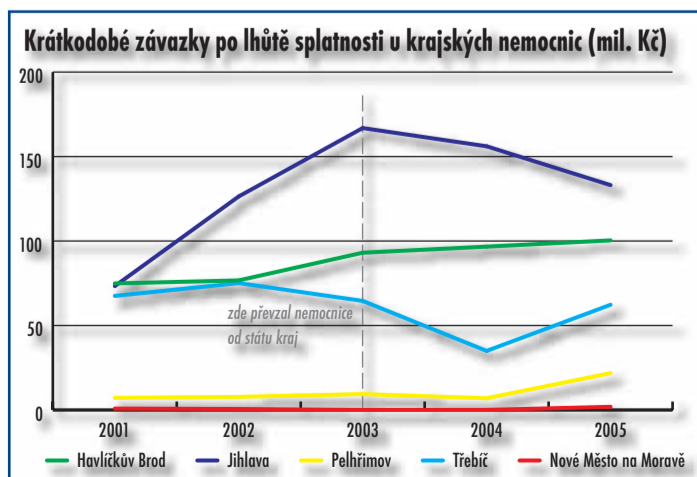
Zdravotnictví: Kraje chtěly zachránit nemocnice, ministerstvo to překazilo

Zdravotnictví je jedním z největších problémů, se kterým se kraje setkaly. Zdravotnická zařízení totiž financují v podstatě zdravotní pojišťovny. Ty platí za své klienty lékařům i institucím předem dohodnuté platby. Stát ale nastavil pravidla tak, že pojišťovny, zejména VZP, platí víc, než fakticky vyberou na pojistném. Vzniká tak vnitřní dluh, kdy pojišťovny neplatí nemocnicím, ty zase dodavatelům. V době, kdy nemocnice byly už tak předlužené, že hrozil jejich krach, předal je stát krajům. Ty je během jednoho roku zachránily a postupně je přivedly k vyrovnanému hospodaření. Ministerstvo si nechalo jen fakultní nemocnice a pokračovalo u nich ve svém neúspěšném řízení. Důsledkem je dnešní stav, kdy jsou krajské nemocnice v podstatě ekonomicky v pořádku a státní nemocnice mají obrovský dvoumiliardový dluh. Přesto se ministerstvo zdravotnictví stále snaží tvrdit, že ekonomie nemocnic rozumí lépe než obce a kraje.

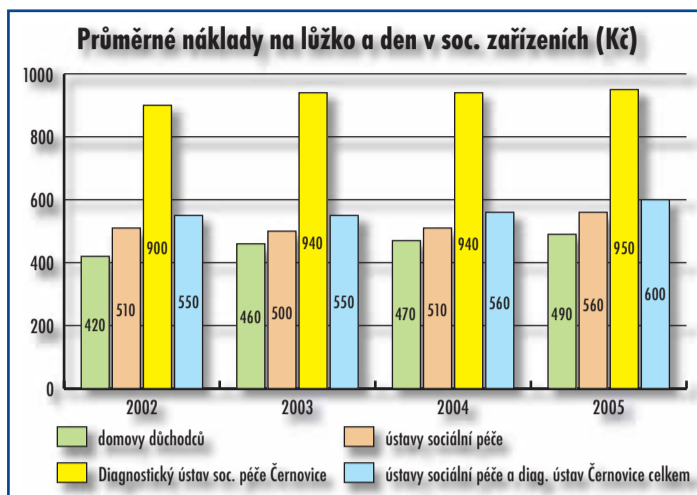
staré, ale bylo to za cenu drastických úsporných opatření, a tak se nedá pracovat věčně. Problémem bylo to, že stát stále do hospodaření nemocnic, jako příspěvkových organizací, mohl zasahovat. A zásahy státu byly vždy k horšímu – důkazem je například stávající stav, kdy je zdravotnictví v totálním rozkladu a státní nemocnice, kterých není mnoho, dluží neuvěřitelně dvě miliardy korun svým dodavatelům. Kraje tedy chtěly své nemocnice od státních zásahů uchránit, protože ze zákona musí pečovat o zachování dostupné lékařské péče pro své pacienty. Dohodly se proto, že nejlepším způsobem je zřídit akciové společnosti, do kterých stát zasahovat nemůže. Ty by přitom byly ve stoprocentním vlastnictví krajů, které už prokázaly, že hospodařit umějí.

Ministerstvo zdravotnictví ale nepřistoupilo na myšlenku, že by se mělo svých zásahů do pravomocí krajů vzdát a vzniklo několik pokusů založení akciových společností zabránit. Jedním z triků, které ministerstvo používá, je označení vzniku akciových společností za privatizaci či neuvěřitelné obviňování krajských hejtmánů z pokusu rozkrást nemocnice.

Organizace	Účel	Částka (mil. Kč)
Zdravotnická záchranná služba kraje Vysočina	Příspěvek na provoz	108,2
Nemocnice zřizované krajem	Investice v zdravotnictví a částečné oddlužení nemocnic	80
Dětské centrum Jihlava	Příspěvek na provoz	12,6
Dětský domov Kamenice nad Lipou	Příspěvek na provoz	8,5
Nemocnice zřizované krajem	Příspěvek na provoz	5,9
***	Zabezpečení lékařské služby první pomoci v kraji	32,7
***	Zajištění provozu protialkoholní záchytné stanice v Jihlavě	3,5
***	Náklady na realizaci systému jakosti nemocnic	2

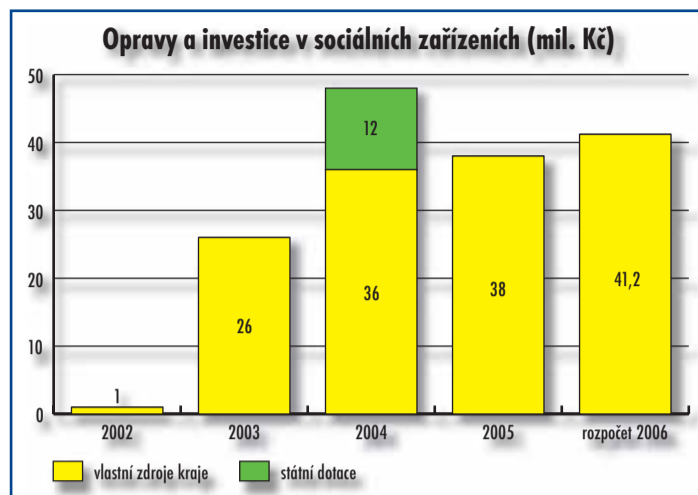
Sociální věci: Stát předal ústavy kraji, jejich klienti dnes už bydlí důstojněji

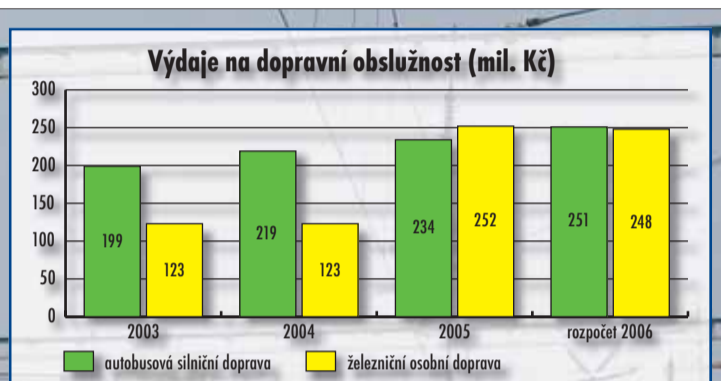
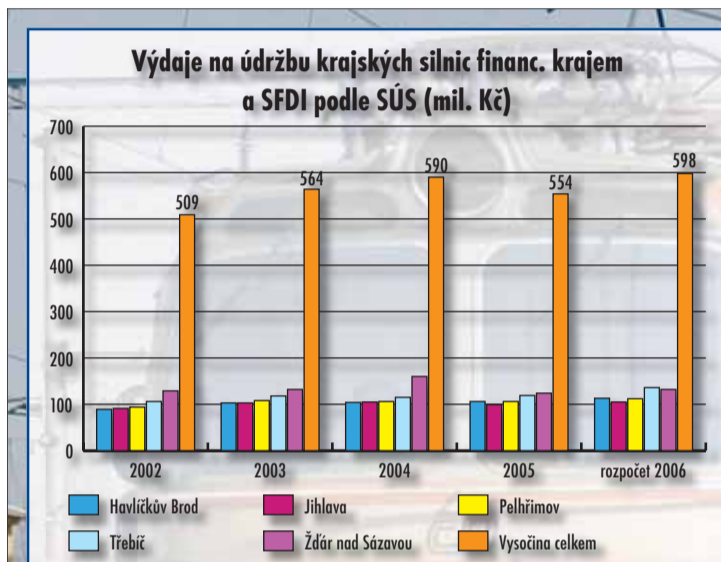
O tom, že se umí kraje o své území postarat lépe než úředníci z Prahy, dobře svědčí kapitola sociální věci krajského rozpočtu. Každý rok totiž kraj přidává peníze na opravy a investice v sociálních zařízeních. Není to proto, že by stavěl nové ústavy a domovy důchodců, ale proto, že se stále snaží vylepšovat klientům těchto zařízení kvalitu života.

Když kraj sociální ústavy od státu převzal, s hrůzou zjistil, že většina z nich je ve starých budovách bývalých zámků, prvorepublikových úřadů a podobně. Budovy doslova padaly klientům na hlavu,

ti bydleli v obrovských pokojích i po 15 a koupelny připomínaly vlhké sklepení. Nejprve tedy kraj začal řešit ty nejbolavější případy a dnes už může říci, že se i v tomto směru Vysočina přiblížila standardům civilizovaného světa. Senioři i handicapovaní už ve většině případů bydlí důstojně a letos například začne jedna z největších stavebních akcí. Přestavba ústavu sociální péče ve Zboží, který je právě v bývalém zámku. Zároveň kraj podporuje všechny možnosti domácí péče. Tedy to, aby klienti mohli být co nejdéle doma a pečovatelské a ošetrovatelské služby si mohli nakupovat.

Doprava: Kraj se stará o silnice, platí také ztrátu regionálním dopravcům

DÉLKY SILNIC V MAJETKU KRAJE VYSOČINA V KM

SÚS	II. třída	III. třída	celkem
Havlíčkův Brod	240	704	944
Jihlava	326	380	706
Pelhřimov	291	607	898
Třebíč	357	697	1054
Žďár nad Sázavou	416	560	976
Vysočina celkem	1630	2948	4578

Zejména letošní zima se na kapitole doprava krajského rozpočtu podepíše. Už v únoru se dalo odhadnout, že zimní údržba přišla na velké peníze. Spotřebovalo se o desítky i stovky tun více posypu, více nafty i lidské práce. Vysočina je podhorskou oblastí nejen klimatem, ale i osídlením. Lidé zde bydlí především v malých obcích, poměrně daleko od sebe, a tak má kraj na starosti větší délku silnic II. a III. tříd, než je v českých regionech obvyklé. To samozřejmě klade nejen velké nároky na krajský rozpočet v oblasti zimní a letní údrž-

by, ale i při financování dopravní obslužnosti. To jsou příspěvky dopravcům na ztrátové spoje,

které vozí děti do škol a dospělí do zaměstnání. I tato částka je v rozpočtu kraje vysoká.

Kraj v roce 2006 přispěje:

- 14,70Kč na jeden ujetý km v rámci základní dopravní obslužnosti v autobusové dopravě (celkem 221 mil. Kč)
- 55,10Kč na jeden ujetý km v rámci dopravní obslužnosti v drážní dopravě (celkem 248 mil. Kč)

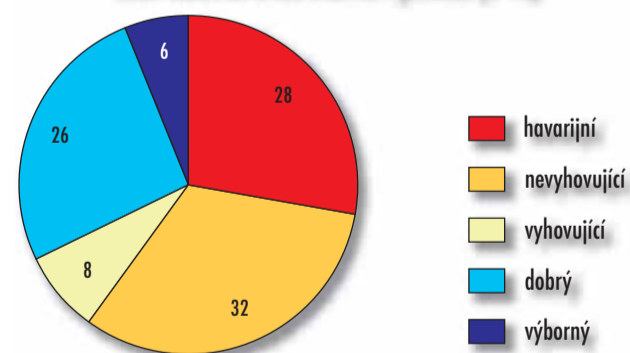
Rozpočtované výdaje na běžnou roční údržbu a související opravy 1 km krajských silnic činí v roce 2006 cca 131 000 Kč.

Když kraje převzaly od státu správu silnic II. a III. tříd, zjistily, že silnice jsou doslova v katastrofálním stavu. Zároveň ale stát krajům nepředvedl se silnicemi všechny peníze na jejich údržbu a investice. Kraj Vysočina proto musel nejprve zjistit, jak přesně všechny silnice na jeho území vypadají, do které se pustit nejdříve a která může ještě počkat. Nemá totiž v rozpočtu peníze na opravu všech silnic naráz, to by mu rozhodně nezbylo několik let na vůbec nic jiného.

Nechal tedy zpracovat analýzu stavu silnic II. a III. tříd, která je nyní podkladem pro určení

pořadí, v jakém silnice opraví. předpoklady, že stát nechal silniční Analýza potvrdila pesimistické ce hodně zchátrat.

Stav silnic II. a III. tříd na Vysočině (v %)

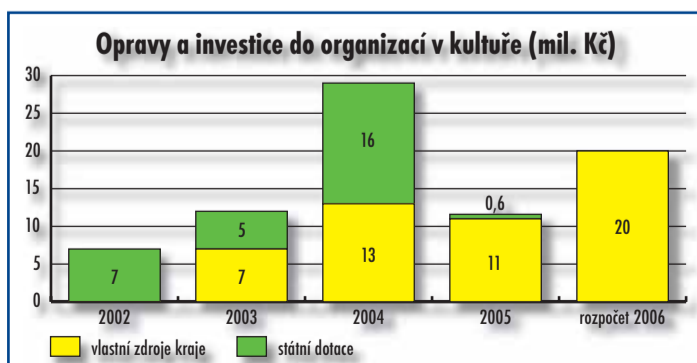
Kultura a sport: Podpora kraje je důležitá, bez ní by některé akce nebyly

Kraj zřizuje Horácké divadlo Jihlava, krajskou knihovnu v Havlíčkově

Brodě, galerie v Novém Městě na Moravě, Jihlavě a Havlíčkově Brodě, muzea v Třebíči, Pelhřimově, Havlíčkově Brodě a Jihlavě a také hrad Kámen. To jsou instituce, které se především stará-

jí o takové kulturní počiny, které by nebyly samostatně výdělečné. Přesto mají v životě Vysočiny své

místo. Příspěvky na provoz jim i spokojenost návštěvníků, které nejen existenčně pomohou, ale ři nemusí být jen z Vysočiny, ale zajistí jim hlavně rozvoj, a tím doslova z celého světa.

PODPORA KULTURY V KRAJI VYSOČINA V ROCE 2005

Organizace	Příspěvek na provoz (Kč)	Počet návštěvníků	Příspěvek na návštěvníka (Kč)
Horácké divadlo Jihlava	28 395 000	62 206	456
Galerie (JI, HB, Nové Město n.M.)	19 176 000	39 076	491
Muzea Vysočiny (HB, JI, TR, PE)	32 413 000	103 219	314
Hrad Kámen	1 644 000	21 482	77

Kultura a sport: Podpora kraje je důležitá, bez ní by některé akce nebyly

Kraj zřizuje Horácké divadlo Jihlava, krajskou knihovnu v Havlíčkově Brodě, galerie v Novém Městě na Moravě, Jihlavě a Havlíčkově Brodě, muzea v Třebíči, Pelhřimově, Havlíčkově Brodě a Jihlavě, a také hrad Kámen. To jsou instituce, které se především starají o takové kulturní počiny, které by nebyly samostatně výdělečné. Přesto mají v životě Vysočiny své místo. Příspěvky na provoz jim nejen existenčně pomohou, ale zajistí jim hlavně rozvoj, a tím i spokojenost návštěvníků.

Sponzorská podpora společenských a sportovních akcí

Na podporu kulturních, společenských a sportovních akcí je v rozpočtu kraje na rok 2006 vyčleněna částka 6 mil. Kč. Podporu obdržely nebo obdrží mimo jiných také tyto akce:

- Festival Petra Dvorského (Jaroměřice nad Rokytnou)
- 10. Mezinárodní festival dokumentárních filmů (Jihlava)
- Zlatá Lyže 2006 (Nové Město na Moravě)
- Sportovec kraje Vysočina (Třebíč)
- Mezinárodní festival rekordů a kuriozit (Pelhřimov)
- Mahler – Jihlava 2006 (Jihlava)
- Běh městem Jarmily Kratochvílové (Golčův Jeníkov)
- Stamicovy slavnosti (Havlíčkův Brod)
- Francouzsko-česká hudební akademie (Telč)
- Světový pohár v akrobatickém rokenrolu (Jihlava)
- Národní krojový ples Folklorního sdružení ČR (Žďár na Sázavou)

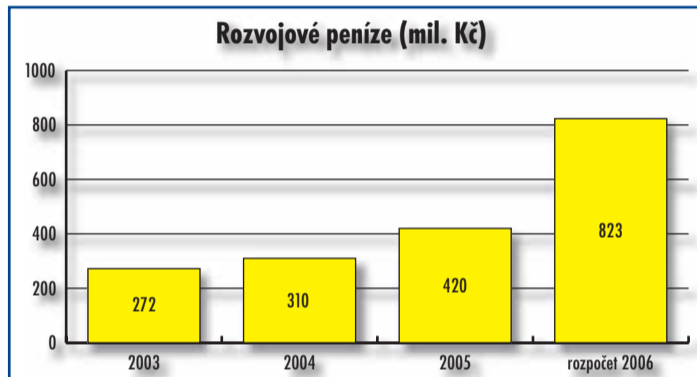
Rozvoj kraje: Peníze pro obce, dobrovolné hasiče a další aktivity na vesnici

Některé významné investiční a neinvestiční akce zahrnuté v rozpočtu na rok 2006:

- Silnice II/360 Třebíč – Velké Meziříčí
- Telč – ulice Slavičkova, Staňkova, Masarykova – rekonstrukce
- II/152 Jaroměřice nad Rokytnou – most
- II/403 Urbanov – havárie mostu
- Nový Rychnov – průtah
- III/3791 a Velká Bíteš – Kostelní ulice
- III/15245 Dalešice – most
- II/130 Koberovice – most
- Rekonstrukce silnice II/390 a III/3791 Vlkov – průtah
- II/112 Pelhřimov, ul. Rynářská
- II/360, II/388 Bobrová
- VOŠ, gymnázium, SSŠ a SOU Světla n.S. – rekonstr. soc. zařízení DM
- SOU řem. Třebíč – úprava oken a střechy
- VOŠ a SPŠ Žďár n.S. – rekonstrukce ÚT
- DD Senožaty – oprava oken a fasády
- SOŠ, SOU a OU Třešť – oprava oken DM
- ÚSP Jinošov – úpravy ÚT a ZTI
- Domov důchodců Humpolec – oprava oken
- Horácké divadlo Jihlava – rekonstrukce kotelný

Některé významné akce spolufinancované z prostředků Evropské unie:

- II/405 Jihlava – Příseka (SROP)
- Moravské Budějovice – okružní křižovatka (Interreg IIIA)
- Rekonstrukce mostu v Přibyslavicích (SROP)
- Havlíčkův Brod – ul. Lidická, Havířská (SROP)
- Severojižní propojení kraje Vysočina – soubor projektů (Interreg IIIA)

Dotace obcím

První skupina dotací – obdržené peníze ze státního rozpočtu kraj přerozdělí a pošle obcím, například peníze na platy zaměstnanců obecních škol (2,13 miliard korun), dotace jednotkám sboru dobrovolných hasičů (3,9 milionu korun).

Druhá skupina dotací – je z hlediska zastupitelstva kraje nejdůležitější, protože tyto dotace poskytuje kraj dobrovolně z vlastních příjmů na základě rozhodnutí zastupitelstva kraje, například pomoc obcím v případě havárií, nepříznivých či výjimečných situací, na podporu sociální oblasti, kulturních akcí,

obnovu a ochranu majetku obcí a podobně.

V roce 2006 chce kraj přispět obcím například v rámci Programu obnovy venkova (69 milionů korun), na drobné vodohospodářské ekologické akce (46,7 milionu korun), na pořízení územní plánovací dokumentace obcí (šest milionů korun), obecní a církevní domovy důchodců (osm milionů korun), na požární ochranu (5,8 milionu korun).

Třetí skupina dotací pouze protéká přes účty kraje a do rozpočtu není zahrnuta, např. dotace na sociální dávky vyplácené obcemi, na lážka v domovech důchodců a ústavech sociální péče, na výkon státní správy obcí.

Vesnice Vysočiny se mění. Jakubov u Moravských Budějovic získal ocenění Vesnice roku 2005.

Pokud porovnáme počet obcí, obyvatel a peníze, které jednotlivé kraje vynakládají na Program obnovy venkova, patří Vysočina k šampionům. Je to důkaz toho, jak jsou pro kraj obce ve všech koutech Vysočiny důležité. Už proto, kolik obcí a malých vsí na Vysočině je.

SROVNÁNÍ VÝDAJŮ NA PROGRAMY OBNOVY VENKOVA V JEDNOTLIVÝCH KRAJÍCH

Kraj	Počet obyvatel (k 30. 6. 2005)	Počet obcí	Rozpočtovaná částka v Kč pro rok 2005	Rozpočtovaná částka v Kč pro rok 2006
Jihočeský	626 870	623	56 866 000	64 324 000
Jihomoravský	1 130 620	672	65 000 000	50 000 000
Karlovarský	304 644	132	16 000 000	21 000 000
Královéhradecký	547 593	448	45 000 000	45 000 000
Liberecký	428 291	215	20 800 000	15 000 000
Moravskoslezský	1 251 883	299	27 000 000	22 000 000
Olomoucký	639 033	397	40 000 000	60 000 000
Pardubický	505 584	452	42 000 000	44 000 000
Plzeňský	550 369	501	60 000 000	60 000 000
Středočeský	1 150 040	1146	103 000 000	110 000 000
Ústecký	823 020	354	40 000 000	25 000 000
Vysočina	510 032	704	69 000 000	69 000 000
Zlínský	590 484	304	31 000 000	40 000 000

FOND VYSOČINY

Fond Vysočiny: Na rozvoj kraje už putovaly stovky milionů v grantových programech

Objem projektů ve správních obvodech

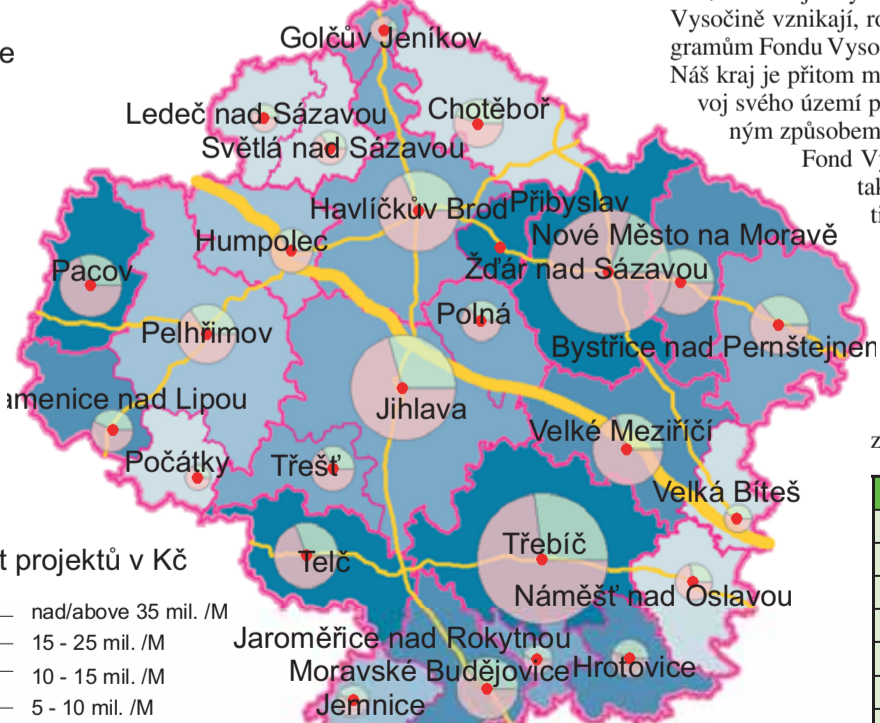
Kč na 1 obyvatele

- 197 - 285
- 286 - 359
- 360 - 462
- 463 - 629
- 630 - 958

Celkový rozpočet projektů v Kč

- nad/above 35 mil. /M
- 15 - 25 mil. /M
- 10 - 15 mil. /M
- 5 - 10 mil. /M
- 2,5 - 5 mil. /M
- do/up to 2,5 mil. /M

Veřejný internet, lepší služby malých knihoven, čistírný odpadních vod, protidrogové akce, nové knihy o kraji. Výčet nových či vylepšených věcí, které na Vysočině vznikají, rozvíjejí se a rostou díky grantovým programům Fondu Vysočiny, by dnes už dosáhly úctyhodné délky. Náš kraj je přitom mezi českými regiony jediný, který o rozvoj svého území pečuje takovým systematickým a důsledným způsobem.

Fond Vysočiny vzniknul už v roce 2002 a loni tak oslavil třetí narozeniny. Od začátku totiž krajské zastupitelstvo chtělo mít v ruce nástroj, kterým by přidělovalo peníze nejruznějším činnostem a aktivitám průhledně a hlavně podle jasných a neměnných pravidel. V případě Fondu Vysočiny se to beze zbytku podařilo.

Fond navazuje na Program rozvoje kraje. Tedy důslednou a obsáhlou analýzu všech oblastí lidského snažení na Vy-

sočině a metod jejich rozvoje. Grantové programy tak mohou vznikat na základě potřeb té které oblasti.

Loni zastupitelstvo vyhlásilo 36 takových programů. Žadatelé v nich získali více než 67 milionů korun a vyhodnocování dalších žádostí z loňského roku ještě průběžně dobíhá do letoška.

Už tradičně měli lidé největší zájem o granty, které podporují volnočasové aktivity a sport. S ohlaselem se setkala také programy na podporu malých knihoven, kulturních aktivit a rozvoje malých obcí.

Pro Fond Vysočiny je typické, že podporuje aktivitu žadatelů, to znamená, že k dotaci od kraje je vždy nutná spoluúčast. Díky krajské podpoře tak na Vysočině vznikají hodnoty, které vycísleno peněží, několikanásobně přesahují samotné dotace.

Fond je navíc veskrze transparentní. Vyhodnocování žádostí se věnují řídicí výbory, v nichž nikdy nejsou jen zástupci zastupitelstva kraje, ale naopak, většinu tvoří odborná veřejnost. Navíc jsou veškeré informace veřejně přístupné na www.fondvysociny.cz. Tam také naleznou všechny potřebné údaje všichni, kterým by grantové programy mohly pomoci.

FOND VYSOČINY (FV)	2002	2003	2004	2005
Objem prostředků ve FV (mil. Kč)	81,4	159,9	93,9	84,1
Příděl nových prostředků do FV (mil. Kč)	81,4	120	4	60
Počet vyhlášených grantových programů (GP)	25	32	40	36
Objem vyhlášených GP (mil. Kč)	49	72,5	90,4	74,9
Přidělená podpora (mil. Kč)	36,7	56,4	67,7	84,5
Vlastní podíl žadatelů	109,7	124,9	155,3	192,1
Počet podaných žádostí	1 137	1 706	1 692	2260
Počet podpořených žádostí	544	807	1005	1262
% podpořených žádostí	47,8	47,3	59,4	55,8